

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle

Tartuntatautilain muutokset

Kommentit koskien toimenpiteitä koronavirustaudin leviämisen estämiseksi oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa (57 a §)
(VN/15739/2020)

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry pitää hyvänä lakiesitykseen sisältyvää mahdollisuutta tehdä alueellisesti eriytyneitä päätöksiä vastauksena Covid19 -tartuntataudin leviämiseen. Tämä mahdollista toimenpiteiden kohdistamisen esim. koulutuksessa sinne, missä se on vaikuttavinta.

Samalla esitämme harkittavaksi, että kaikkea koulutusta ei säädeltäisi tässä asiassa samalla tavalla. Esi- ja perusopetuksen toiminta on erilaista kuin korkeakoulutus, jossa opetus on voimassa olevan lainsäädännön mukaan julkista. Tämän mukaisesti ammattikorkeakoulut eivät ole suljettuja oppilaitoksia.

Lakiesityksen väliaikaisen pykälän 57a:ssa esitetään säädettäväksi turvaväleistä, hygieniasta ja siivouksesta. Näistä kaksi viimeisintä ovat tilan haltijan / haltijoiden kontrolloitavissa, mutta turvavälien osalta esitetty velvoite on korkeakoulujen kannalta hankala. Epäselväksi jää myös mitä tiloilla tarkoitetaan. Korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kampusalueihin sisältyy myös ulkoalueita, joilla järjestetään erilaista toimintaa ja tapahtumia.

Korkeakoulut voidaan velvoittaa tiettyihin järjestelyihin turvaväleistä esim. opetustilanteissa ja vaikkapa valintakokeissa, mutta korkeakoulu ei tosiasiallisesti voi vastata turvavälien noudattamisesta opetustilanteiden ulkopuolella esim. opiskelijoiden ja henkilökunnan liikkuessa käytävillä.

Tässä on myös huomioitava, että esim. ruokailu järjestetään usein toisten organisaatioiden hallussa olevassa tilassa. Korkeakoulujen kampusten tiloja on vuokrattu myös muiden toimijoiden kuten opiskelijajärjestöjen tai yritysten käyttöön.

Lisäksi muistutamme, että korkeakoulujen kampusrakennukset ovat lähtökohtaisesti avoimia tiloja, joissa liikkuu myös henkilöitä, joihin oppilaitoksella ei ole mitään kontrollioikeutta.

Arene esittää harkittavaksi keinoja parantaa ammattikorkeakoulun tiedonsaantioikeutta siitä, että sen tiloissa on todennettu tartuntatapauksia.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto muistuttaa, että korkeakoulun mahdollisuuksista kohdentaa pakkotoimia opiskelijoihin ja henkilöstöön säädetään laeilla.

Ammattikorkeakoululain 38 pykälän mukaan "Opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka ammattikorkeakoulun järjestämästä tilaisuudesta."

Ammattikorkeakoululain määräys on aika yleisluontoinen, joten olisi määriteltävä miten tartuntatautilanteita tulkitaan niin, että korkeakoulu voi vedota siihen toimenpiteitä tehdessään. Onko turvavälien tai hygieniamääräysten laiminlyöminen sellainen toisen henkeä tai terveyttä vaarantava teko, joka oikeuttaa opiskelijan sulkemiseen opetuksesta?